

Az európai adatvédelmi biztos véleménye a betétbiztosítási rendszerekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról

(átdolgozás)

(2010/C 323/03)

AZ EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 16. cikkére,

tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, és különösen annak 8. cikkére,

tekintettel a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,

tekintettel a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 28. cikkének (2) bekezdése szerinti véleménykérésre,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

I. BEVEZETÉS

2010. július 12-én a Bizottság európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot fogadott el a betétbiztosítási rendszerekről (átdolgozás). ⁽³⁾
- A javaslatot a 45/2001/EK rendelet 28. cikke (2) bekezdésével összhangban elfogadásának napján elküldték az európai adatvédelmi biztosnak. A javaslat elfogadását megelőzően informális egyeztetésre került sor az európai adatvédelmi biztossal. Az európai adatvédelmi biztos üdvözölte ezt az informális egyeztetést, és meglelégedéssel veszi tudomásul, hogy minden észrevételét figyelembe vették a javaslat végleges formájának kialakításakor.
- Ebben a véleményben az európai adatvédelmi biztos röviden ismerteti és elemzi a javaslat adatvédelmi vonatkozásait.

II. A JAVASLAT ADATVÉDELMI VONATKOZÁSAI

- A betétbiztosítási rendszerek meghatározott összeg erejéig kifizetik a betéteket a betéteseknek, ha egy hitelintézetet be kell zárni. A 94/19/EK irányelvet, amely saját területükön egy vagy több betétbiztosítási rendszer létrehozására kötelezi a tagállamokat, 1994. május 30-án fogadta el az Európai Parlament és a Tanács. A Tanács röviddel a 2008-as pénzügyi válság kitörése után arra bátorította a Bizottságot, hogy dolgozzon ki megfelelő javaslatot a betétbiztosítási rendszerek konvergenciájának előmozdítására, ami hozzájárul majd a pénzügyi szektor iránti bizalom helyreállításához. 2009. március 11-én – sürgősségi intézkedésként – a 2009/14/EK irányelvvel módosították a

94/19/EK irányelvet. A leginkább szembeűnő módosítás a fedezeti szint 20 000 EUR-ról 100 000 EUR-ra történő felemelése volt a betétesek számára, amennyiben be kell zárni egy bankot. A jelenlegi javaslat indoklásának 5. pontjában a Bizottság jelzi, hogy mivel a 2009/14/EK irányelv végrehajtása még nem fejezőűött be, szükségesnek tartja a 94/19/EK és a 2009/14/EK irányelv átdolgozás útján történő konszolidálását és módosítását.

- A javaslat célja a vonatkozó nemzeti szabályok egyszerűsítése és harmonizálása, különösen a fedezet hatálya és a kifizetés körülményei tekintetében. Módosították a rendelkezéseket annak érdekében, hogy tovább csökkentsék a betétesek kifizetésére vonatkozó határidűt, és jobb hozzáférést biztosítsanak a betétbiztosítási rendszerek számára a tagjaikra (azaz a hitelintézetekre, mint például bankokra) vonatkozó információkhoz. Számos további módosítás szolgálja a kielégítően finanszírozott, szilárd és hiteles betétbiztosítási rendszerek megerűmentését. ⁽⁴⁾
- A betéteseknek történő visszafizetésre vonatkozó jobb eljárás együtt jár a betétesek személyes adatainak növekvő mértékű feldolgozásával egy tagállamon belül, de a tagállamok között is. A 3. cikk (7) bekezdése kimondja, hogy „a tagállamok biztosítják, hogy a betétbiztosítási rendszerek kérésükre bármikor megkapjanak tagjaiktól minden ahhoz szükséges információt, hogy előkészítsék a betéteseknek a visszafizetést”. Ezeket az információkat a különböző tagállamokban működő betétbiztosítási rendszerek – a javaslat 12. cikkének (4) bekezdéséből következően – ki is cserélhetik egymás között.
- Amennyiben a betétes természetes személy, a betétesre vonatkozó információ a 95/46/EK irányelv 2. cikkének a) pontja szerint személyes adatnak minősül. Az ilyen információ hitelintézetek és egy betétbiztosítási rendszer, illetve betétbiztosítási rendszerek közötti átadása a 95/46/EK irányelv 2. cikkének b) pontja szerint személyes adat feldolgozásának minősül. Ezért a 95/46/EK irányelv rendelkezései – a vonatkozó nemzeti jogszabályokban történő végrehajtásuk formájában – alkalmazandók ezekre az adatfeldolgozási műveletekre. Az európai adatvédelmi biztos örömmel látja, hogy a javaslat (29) preambulumbekzdése ezt megerűsíti és hangsúlyozza.
- Az európai adatvédelmi biztos örömmel veszi tudomásul, hogy a javaslat érdemben foglalkozik bizonyos adatvédelmi elemekkel. A 3. cikk (7) bekezdése előírja, hogy a visszafizetések előkészítéséhez beszerzett információkat csak erre a célra lehet felhasználni, és ezek az információk nem őrizhetők meg az említett célhoz szükségesnél hosszabb ideig. Ez tovább részletezi a 95/46/EK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének b) pontjában rögzített célhoz kötöttség elvét, valamint a 95/46/EK irányelv 6. cikke (1) bekezdésének e) pontjában található kötelezettséget, miszerint az adatok nem őrizhetők meg az adatgyűjtés céljához vagy a további feldolgozáshoz szükségesnél hosszabb ideig.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

⁽³⁾ Lásd COM(2010) 368 végleges.

⁽⁴⁾ Lásd a javaslat indoklásának 2–3. pontját.

9. A 3. cikk (7) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy a visszafizetések előkészítésének céljára megszerzett információk a 4. cikk (2) bekezdése szerinti jelöléseket is magukban foglalják. Az utóbbi cikk alapján a hitelintézetek kötelesek megjelölni a betéteket, ha azok visszafizetése valamilyen okból nem biztosítható, például mert olyan ügyletekből keletkeztek, amelyekkel kapcsolatban pénzmosás miatt büntetőítélet született a 91/308/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének c) pontjában meghatározottak szerint (lásd a javaslat 4. cikkének (1) bekezdését). Mivel az információcsere célja éppen a betét visszafizetése, a jelölés közlése szükséges intézkedésnek tekinthető. Ezért az adatvédelmi biztos úgy ítéli meg, hogy egy ilyen jelölés átadása – ha személyes adatnak minősül – mindaddig összhangban áll az adatvédelmi szabályokkal, amíg maga a jelölés nem fed fel a szükségesnél több információt. Egy egyszerű jelzés, miszerint a betét nem biztosítható, megfelelne a célnak. Ezért a javaslat 4. cikkének (2) bekezdésében szereplő kötelezettséget olyan módon kell alkalmazni, hogy az megfeleljen a 95/46/EK irányelvből fakadó szabályoknak.
10. A javaslat 3. cikkének (7) bekezdése a betétbiztosítási rendszerek által történő olyan adatgyűjtéssel is foglalkozik, amely a rendszeres stresszteszt elvégzéséhez szükséges a rendszereiken. Ezeket az információkat a hitelintézetek folyamatosan továbbítják a betétbiztosítási rendszerekhez. Az európai adatvédelmi biztos az informális egyeztetésen aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy ezek az információk személyes adatokat is tartalmaznak-e. Az európai adatvédelmi biztos kétségesnek találta, hogy vajon valóban szükség van-e személyes adatok feldolgozására a stresszteszt elvégzéséhez. A Bizottság ezen a ponton kiigazította a javaslatot, és hozzátette, hogy az ilyen információkat anonimá kell tenni. Az adatvédelem szempontjából ez azt jelenti, hogy az információ – a valószínűsíthetően felhasználható valamennyi eszközt figyelembe véve – nem köthető egy azonosított természetes személyhez.⁽¹⁾ Az európai adatvédelmi biztos elégedett ezzel a biztosítékkal.
11. A stresszteszt elvégzéséhez kapott információkra is figyelemmel a 3. cikk (7) bekezdése kimondja, hogy az ilyen

információkat csak erre a célra lehet felhasználni, és ezek az információk nem őrizhetők meg az említett célhoz szükségesnél hosszabb ideig. Az európai adatvédelmi biztos rá kíván mutatni, hogy ha az információt anonimá teszik, az már nem tartozik a személyes adatok fogalmának körébe, amelyekre a 95/46/EK irányelvben foglalt szabályok alkalmazandók. Megfelelő okok indokolhatják ezen információk korlátozott használatának elrendelését. Az európai adatvédelmi biztos azonban egyértelművé kívánja tenni, hogy az adatvédelmi szabályok nem teszik ezt kötelezővé.

12. A betétbiztosítási rendszerek közötti hatékony együttműködés elősegítése érdekében, figyelemmel továbbá a 3. cikk (7) bekezdésében említett információcserére, a javaslat 12. cikkének (5) bekezdése kimondja, hogy a betétbiztosítási rendszerek vagy adott esetben az illetékes hatóságok írásos együttműködési megállapodásokat kötnék. Ezekben a megállapodásokban kell kidolgozni az adatvédelmi szabályok alkalmazásának részletes előírásait. Az európai adatvédelmi biztos ezért örömmel látja, hogy a 12. cikk (5) bekezdése egy további mondattal egészült ki, amely hangsúlyozza, hogy „a megállapodások figyelembe veszik a 95/46/EK irányelvben meghatározott követelményeket”.

III. KÖVETKEZTETÉS

13. Az európai adatvédelmi biztos elégedett azzal, ahogyan a javasolt irányelv kezeli az adatvédelmi vonatkozásokat, csupán az ezen vélemény 9. és 11. pontjában foglalt megjegyzésekre kíván emlékeztetni.

Kelt Brüsszelben, 2010. szeptember 9-én.

Peter HUSTINX
európai adatvédelmi biztos

⁽¹⁾ Az „anonimitás” fogalmáról lásd még az európai adatvédelmi biztos szervátültetéséről szóló 2009. március 5-i véleményének 11–28. pontját (HL C 192., 2009.8.15., 6. o.). Megtalálható a következő internetes címen is: <http://www.edps.europa.eu> >> Consultation >> Opinions >> 2009.